

Βρυξέλλες, XXX
[...] (2023) XXX draft

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η έκθεση έγκαιρης προειδοποίησης για την Ελλάδα

που συνοδεύει το έγγραφο

Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών

σχετικά με τον εντοπισμό των κρατών μελών που κινδυνεύουν να μην επιτύχουν τον στόχο προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης των αστικών αποβλήτων για το 2025, τον στόχο ανακύκλωσης των απορριμμάτων συσκευασίας για το 2025 και τον στόχο μείωσης της υγειονομικής ταφής των αποβλήτων για το 2035

1. Εισαγωγή

Η έκθεση έγκαιρης προειδοποίησης έχει ως στόχο να βοηθήσει τα κράτη μέλη που κινδυνεύουν να μην επιτύχουν: i) τον στόχο της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της ανακύκλωσης του 55 % των αστικών αποβλήτων τους έως το 2025 [ο στόχος αυτός καθορίζεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ]· και ii) τον στόχο της ανακύκλωσης του 65 % των απορριμμάτων συσκευασίας τους έως το 2025 [ο στόχος αυτός καθορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο στ) της οδηγίας 1994/62/ΕΚ]. Παρέχει επίσης ενημέρωση για τις επιδόσεις των κρατών μελών όσον αφορά την επίτευξη του στόχου τους για το 2035 ο οποίος έγκειται στον περιορισμό των αστικών αποβλήτων που αποστέλλονται σε χώρους υγειονομικής ταφής σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10 % (ο στόχος αυτός καθορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 5 της οδηγίας 1999/31/ΕΚ).

Η παρούσα έκθεση βασίζεται στην προηγούμενη στήριξη που παρείχε η Επιτροπή για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να συμμορφωθούν με τη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της έκθεσης έγκαιρης προειδοποίησης του 2018¹.

Στην αξιολόγηση η οποία αποτελεί τη βάση για την έκθεση έγκαιρης προειδοποίησης εντοπίστηκαν 18 κράτη μέλη που κινδυνεύουν να μην επιτύχουν τον στόχο προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης του 2025 για τα αστικά απόβλητα, εκ των οποίων 10 κινδυνεύουν επίσης να μην επιτύχουν τον στόχο ανακύκλωσης του 2025 για το σύνολο των απορριμμάτων συσκευασίας.

Η εν λόγω αξιολόγηση βασίζεται σε συνεργατική και διαφανή διαδικασία στην οποία συμμετείχαν τα οικεία κράτη μέλη και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος² και σε διεξοδική ανάλυση των πλέον πρόσφατων εξελίξεων πολιτικής στα κράτη μέλη. Η εν λόγω διαδικασία περιλάμβανε επίσης εκτενή διαβούλευση με τις αρχές των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των αποβλήτων. Οι πιθανές δράσεις που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία αυτή βασίζονται σε υφιστάμενες βέλτιστες πρακτικές και αποβλέπουν στην παροχή βοήθειας προς τα κράτη μέλη προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους για το 2025 και, ως εκ τούτου, επικεντρώνονται σε μέτρα πολιτικής τα οποία μπορούν να ληφθούν βραχυπρόθεσμα. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να γίνουν αντιληπτές ως συμπληρωματικές εκείνων που συνιστώνται στους χάρτες πορείας οι οποίοι καταρτίστηκαν στο πλαίσιο των προηγούμενων δραστηριοτήτων προώθησης της συμμόρφωσης και εκείνων που συνιστώνται στην επισκόπηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής³.

2. Βασικά πορίσματα

Με βάση την ανάλυση των συλλεχθέντων στοιχείων και των υφιστάμενων πολιτικών στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων, η Ελλάδα θεωρείται ότι κινδυνεύει να μην επιτύχει i) τον στόχο της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της ανακύκλωσης του 55 % των αστικών αποβλήτων της έως το 2025 και ii) τον στόχο να ανακυκλώνει το 65 % των απορριμμάτων συσκευασίας της έως το 2025. Το χάσμα μεταξύ της τρέχουσας κατάστασης και του στόχου για υγειονομική ταφή του 10 % των αστικών αποβλήτων έως το 2035 προκαλεί επίσης ανησυχία.

Η παραγωγή αστικών αποβλήτων στην Ελλάδα (524 kg κατά κεφαλήν) ήταν ελαφρώς υψηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ (501 kg κατά κεφαλήν) το 2019. Ωστόσο, τα απορρίμματα συσκευασίας που παρήχθησαν το

¹ Το 2018 εκδόθηκε έκθεση έγκαιρης προειδοποίησης για την Ελλάδα [SWD(2018) 418 final]. Στην αξιολόγηση διατυπώθηκαν συνολικά 10 συστάσεις. Οι ελληνικές αρχές θεωρούν ότι πέντε από τις συστάσεις που διατυπώθηκαν σε αυτήν εφαρμόστηκαν, τέσσερις εφαρμόστηκαν εν μέρει και μία δεν έχει εφαρμοστεί.

² ΕΟΠ και ETC/CE (2022). Early Warning Assessment Related to the 2025 Targets for Municipal and Packaging Waste (Αξιολόγηση έγκαιρης προειδοποίησης σχετικά με τους στόχους του 2025 για τα αστικά απόβλητα και τα απορρίμματα συσκευασίας) (<https://www.eea.europa.eu/publications/country-profiles-early-warning-assessments>).

³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2022). Επισκόπηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής 2022. COM(2022) 438 final. (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=comnat%3ACOM_2022_0438_FIN)

2019 ήταν λιγότερα από το ήμισυ του μέσου όρου της ΕΕ (81 kg κατά κεφαλήν έναντι 177 kg κατά κεφαλήν). Αυτό μπορεί να υποδηλώνει ότι σημαντικές ποσότητες συσκευασιών οι οποίες διατίθενται στην αγορά, και θεωρούνται ως η ποσότητα των παραγόμενων απορριμμάτων συσκευασίας, δεν αναφέρονται.

Το 2019 το ποσοστό ανακύκλωσης αστικών αποβλήτων που ανέφερε η Ελλάδα ήταν 21 % (34 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο από τον στόχο για το 2025), ενώ το ποσοστό υγειονομικής ταφής ήταν 77,7 % (υπερτριπλάσιο του μέσου όρου της ΕΕ). Η κατάσταση προκαλεί επίσης ανησυχία όσον αφορά τις γενικές τάσεις, καθώς το ποσοστό ανακύκλωσης αυξάνεται με πολύ αργούς ρυθμούς (από 15,8 % το 2015 σε 21 % το 2019), και το ποσοστό υγειονομικής ταφής μειώθηκε μόνο οριακά, κατά περίπου 4 ποσοστιαίες μονάδες κατά τα εν λόγω 5 έτη.

Το χαμηλό ποσοστό λιπασματοποίησης και χώνευσης θεωρείται ένας από τους κύριους λόγους αυτής της επίδοσης. Η υφιστάμενη ικανότητα χωριστής συλλογής και επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων είναι τέτοια ώστε μόνο ένα μικρό ποσοστό των συνολικών βιολογικών αποβλήτων που παράγονται στην Ελλάδα μπορούν να συλλεχθούν και να υποβληθούν σε επεξεργασία. Η ποσότητα των αστικών αποβλήτων που αποστέλλονται σε χώρους υγειονομικής ταφής παραμένει επίσης υπερβολικά υψηλή.

Το 2019 το συνολικό ποσοστό ανακύκλωσης συσκευασιών ανήλθε σε 60,1 %, ποσοστό που προσεγγίζει αρκετά τον στόχο για το 2025 (65 %). Ωστόσο, υπάρχουν ζητήματα ποιότητας των δεδομένων όσον αφορά τις συσκευασίες. Για παράδειγμα, υπάρχει αξιοσημείωτη απόκλιση μεταξύ του χαμηλού ποσοστού ανακύκλωσης των αστικών αποβλήτων και των αρκετά υψηλών ποσοστών ανακύκλωσης των απορριμμάτων συσκευασίας, απόκλιση η οποία ενδέχεται να οφείλεται στην ελλιπή αναφορά των συσκευασιών που διατίθενται στην αγορά. Τα σύνολα δεδομένων για τα αστικά απόβλητα και τα απορρίμματα συσκευασίας φαίνονται ασύμβατα, δεδομένου ότι μεγάλο μέρος των απορριμμάτων συσκευασίας παράγεται από νοικοκυριά και, ως εκ τούτου, αποτελεί μέρος των αστικών αποβλήτων.

Απαιτούνται σημαντικές βελτιώσεις για να ευθυγραμμιστεί η ελληνική διαχείριση των αποβλήτων με την ιεράρχηση των αποβλήτων της ΕΕ. Ορισμένες από τις κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ελλάδα στη διαχείριση των αποβλήτων είναι οι εξής:

- Υψηλή εξάρτηση από την υγειονομική ταφή, στο πλαίσιο των χαμηλών φόρων υγειονομικής ταφής και των υψηλών ποσοστών παράνομης απόρριψης.
- Ανεπαρκής ικανότητα επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων. Ακόμη και με σχέδια αύξησης της ικανότητας, θα καλυπτόταν λιγότερο από το 30 % της συνολικής παραγωγής βιολογικών αποβλήτων.
- Ζητήματα ποιότητας των δεδομένων, ιδίως όσον αφορά την αναφερόμενη ποσότητα των παραγόμενων απορριμμάτων συσκευασίας.
- Ανεπαρκείς υπηρεσίες χωριστής συλλογής για μη οικιακά αστικά απόβλητα και βιολογικά απόβλητα.

3. Βασικές συστάσεις

Μεταξύ των μέτρων που κρίθηκαν αναγκαία για τη στήριξη των προσπαθειών της Ελλάδας να βελτιώσει τις επιδόσεις της στη διαχείριση των αποβλήτων, παρατίθενται κατωτέρω τρεις κύριες συστάσεις:

1. Να στηριχθεί η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση των αστικών αποβλήτων και τα συστήματα επαναχρησιμοποίησης συσκευασιών.
2. Να επεκταθεί σε εθνικό επίπεδο η χωριστή συλλογή στην πηγή (ιδίως για τα βιολογικά απόβλητα) και να βελτιωθεί η ευαισθητοποίηση των πολιτών όσον αφορά τον διαχωρισμό και την πρόληψη δημιουργίας των αποβλήτων. Να εφαρμοστούν οικονομικά μέσα, όπως η πληρωμή κατά την

απόρριψη και η αύξηση του φόρου υγειονομικής ταφής με σκοπό την παροχή κινήτρων για τη χωριστή συλλογή στην πηγή και την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων που καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής.

3. Να αναπτυχθούν περαιτέρω οι υποδομές επεξεργασίας αποβλήτων που συνδέονται με τα υψηλότερα στάδια της ιεράρχησης των αποβλήτων (ειδικότερα, ενίσχυση της ικανότητας επεξεργασίας των βιολογικών αποβλήτων και υποστήριξη της οικιακής λιπασματοποίησης) και να θεσπιστεί σύστημα διαχείρισης ποιότητας για το λίπασμα/χώνευμα από βιολογικά απόβλητα.
4. Να βελτιωθεί το σύστημα διαχείρισης δεδομένων ώστε να παρουσιάζονται συνεκτικά και επαληθεύσιμα σύνολα δεδομένων (π.χ. απορρίμματα συσκευασίας).

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται ορισμένες πιθανές δράσεις για τη στήριξη των προσπαθειών της Ελλάδας να βελτιώσει τις επιδόσεις της στη διαχείριση των αποβλήτων.

4. Ορθές πρακτικές

Τα ακόλουθα μέτρα που εφαρμόζει η Ελλάδα θεωρούνται ορθές πρακτικές που θα μπορούσαν να αναπαραχθούν και να βοηθήσουν τα κράτη μέλη στην επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων:

- Έργο LIFE «Εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στην Ελλάδα»⁴ — Αυτό το εθνικής κλίμακας έργο αποσκοπεί στη μείωση της ποσότητας των αστικών αποβλήτων που αποστέλλονται σε χώρους υγειονομικής ταφής και στην προώθηση, αφενός, της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων και, αφετέρου, της επαναχρησιμοποίησής τους. Το έργο περιλαμβάνει δραστηριότητες επίδειξης, όπως η εγκατάσταση κέντρων επαναχρησιμοποίησης σε τρεις αστικούς δήμους, η προώθηση και παρακολούθηση της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, η ανάπτυξη ικανοτήτων των ενδιαφερόμενων μερών, και εκδηλώσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης με στόχο την αλλαγή της συμπεριφοράς των πολιτών και των τοπικών κοινοτήτων.
- Πρόγραμμα ανακύκλωσης και πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων σε μικρό νησί⁵ — Αυτό το πρόγραμμα ανακύκλωσης και πρόληψης με την ονομασία «Just Go Zero» δρομολογήθηκε τον Δεκέμβριο του 2021 στην Τήλο. Παρότι αφορούσε μια μικρή κοινότητα (περίπου 800 κατοίκους), προκάλεσε σημαντική αλλαγή νοοτροπίας στον τομέα της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων και ως προς τη συμμετοχή των πολιτών. Μετά από λιγότερο από ένα έτος, άνω του 85 % των αστικών αποβλήτων ανακυκλώθηκε ή λιπασματοποιήθηκε. Επιπλέον, το έργο συνέβαλε στην ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού σχετικά με τη σημασία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων.
- Καθορισμός φιλόδοξων εθνικών στόχων — Η Ελλάδα έχει συμπεριλάβει στην εθνική νομοθεσία υποχρεωτικό στόχο περιορισμού των αποβλήτων που καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής στο 10 % έως το 2030⁶. Με τον φιλόδοξο αυτό στόχο προβλέπει την επίτευξη του σχετικού στόχου της ΕΕ και θέτει μια πολύ σαφή δέσμευση έναντι όλων των σχετικών φορέων.

⁴ https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/index.cfm?fuseaction=search.dspPage&n_proj_id=7404

⁵ <https://www.justgozero.com/tilos-the-first-zero-waste-island/>

⁶ Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 39 (ΦΕΚ 185 Α/2020) — Έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως 185/Α/29-09-2020.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Διακυβέρνηση

- 1) Αντιμετώπιση ζητημάτων ποιότητας των δεδομένων, ιδίως σε σχέση με τα παραγόμενα απορρίμματα συσκευασίας και τις σχετικές ποσότητες που ανακυκλώνονται. Διασφάλιση της ταχείας και αποτελεσματικής ενοποίησης του Εθνικού Μητρώου Παραγωγών και του Γενικού Εμπορικού Μητρώου.
- 2) Διασφάλιση της παύσης της λειτουργίας και της αποκατάστασης των εναπομενόντων χώρων υγειονομικής ταφής που δεν πληρούν τα πρότυπα και ανάληψη δράσης κατά των παράνομων χώρων υγειονομικής ταφής και της ανεξέλεγκτης απόθεσης. Αύξηση της ικανότητας επιβολής της νομοθεσίας με σκοπό την επιθεώρηση, τον έλεγχο και την αποθάρρυνση της ανεξέλεγκτης απόρριψης.
- 3) Καθορισμός υποχρεωτικών δεικτών και στόχων για τη χωριστή συλλογή αποβλήτων οι οποίοι θα πρέπει να επιτευχθούν από τους φορείς που είναι αρμόδιοι για τη συλλογή των αστικών αποβλήτων (π.χ. δήμοι) με σκοπό την παρακολούθηση, την επιβολή και την επίτευξη υψηλότερων ποσοστών δέσμευσης. Αυτό μπορεί να συμπληρωθεί με ένα σύστημα οικονομικών επιβραβεύσεων και κυρώσεων ανάλογα με τις επιδόσεις των φορέων ως προς την επίτευξη των στόχων. Επίσης, μπορούν να καταστούν διαθέσιμες στο ευρύ κοινό πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις των εν λόγω φορέων, με σκοπό την ευαισθητοποίηση (π.χ. σε ιστότοπο).

Πρόληψη

- 4) Λήψη μέτρων για την αύξηση της επαναχρησιμοποίησης και την πρόληψη της παραγωγής μη ανακυκλώσιμων αστικών αποβλήτων.
- 5) Διασφάλιση κατάλληλης παρακολούθησης της εφαρμογής των μέτρων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων. Υπό το πρίσμα των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της ελληνικής επικράτειας, περαιτέρω στήριξη της επέκτασης σε πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές επιτυχημένων πιλοτικών έργων μικρής κλίμακας για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων. Ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ του επιπέδου κεντρικής κυβέρνησης και του τοπικού επιπέδου για την επίτευξη των στόχων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων της ΕΕ.

Χωριστή συλλογή

- 6) Ανάπτυξη, επιβολή και παρακολούθηση των ελάχιστων εθνικών προτύπων υπηρεσιών για τη χωριστή συλλογή αποβλήτων (συμπεριλαμβανομένων των βιολογικών αποβλήτων). Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει, για παράδειγμα, τον προσδιορισμό του τύπου και του όγκου των κάδων, της ελάχιστης και της μέγιστης συχνότητας συλλογής και του τύπου του χρησιμοποιούμενου οχήματος, λαμβανομένων υπόψη παραγόντων όπως το είδος του αποθέματος κατοικιών, το κλίμα και η εποχικότητα κ.λπ. Διασφάλιση της εγκατάστασης των αναγκαίων υποδομών χωριστής συλλογής.

Επεξεργασία αποβλήτων

- 7) Στήριξη της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση των αστικών αποβλήτων και ανάπτυξη υποδομών επεξεργασίας αποβλήτων κατά τρόπο που να επικεντρώνεται στα υψηλότερα στάδια της ιεράρχησης των αποβλήτων. Απαιτούνται σταθερά σχέδια και συγκεκριμένες δράσεις, όπως η

συμπλήρωση της κεντρικής επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων με αποκεντρωμένες λύσεις λιπασματοποίησης, όπως η οικιακή λιπασματοποίηση και η λιπασματοποίηση σε επίπεδο κοινότητας.

8) Στήριξη της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση των αστικών αποβλήτων και ανάπτυξη υποδομών επεξεργασίας αποβλήτων κατά τρόπο που να επικεντρώνεται στα υψηλότερα στάδια της ιεράρχησης των αποβλήτων. Απαιτούνται σταθερά σχέδια και συγκεκριμένες δράσεις, όπως η συμπλήρωση της κεντρικής επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων με αποκεντρωμένες λύσεις λιπασματοποίησης, όπως η οικιακή λιπασματοποίηση και η λιπασματοποίηση σε επίπεδο κοινότητας.

9) Ανάπτυξη υποδομών επεξεργασίας αποβλήτων που συνδέονται με τα υψηλότερα στάδια της ιεράρχησης των αποβλήτων. Απαιτούνται σταθερά σχέδια και συγκεκριμένες δράσεις, όπως η στήριξη της οικιακής λιπασματοποίησης και η ενίσχυση της ικανότητας επεξεργασίας των βιολογικών αποβλήτων, προκειμένου να καλυφθούν πλήρως τα παραγόμενα βιολογικά απόβλητα.

10) Η ικανότητα διαλογής και ανακύκλωσης των χωριστά συλλεγόμενων απορριμμάτων συσκευασίας πρέπει να αυξηθεί. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με την αύξηση του αριθμού των νέων κέντρων διαλογής ανακυκλώσιμων υλικών που δημιουργούνται σε ολόκληρη τη χώρα και με τη βελτίωση της ικανότητας των υφιστάμενων.

Επικοινωνία και ευαισθητοποίηση

11) Διατήρηση και ενίσχυση δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης ειδικά προσαρμοσμένων σε διαφορετικές ομάδες-στόχους (π.χ. νοικοκυριά και εμπορικοί παραγωγοί αποβλήτων, εκπαιδευτικοί και σπουδαστές, τουρίστες) ώστε να ενισχυθεί η συμμετοχή στη χωριστή συλλογή. Θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα σύνολο εθνικού επικοινωνιακού υλικού με σαφή και συνεπή μηνύματα και με ιδιαίτερη έμφαση στα βιολογικά απόβλητα, στην οικιακή λιπασματοποίηση και στην ορθή διαχείριση των αποβλήτων (π.χ. διαλογή). Εξέταση του ενδεχομένου να καταρτιστεί επικοινωνιακό υλικό (π.χ. φυλλάδια) και στα αγγλικά εκτός των ελληνικών για να βοηθηθούν οι τουρίστες να συμβάλουν στον διαχωρισμό των απορριμμάτων.

Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού και οικονομικά μέσα

12) Εφαρμογή οικονομικών μέσων (π.χ. φόρου υγειονομικής ταφής επαρκούς ύψους) ως κινήτρων για τη διαχείριση αποβλήτων που συνδέεται με τα υψηλότερα στάδια της ιεράρχησης των αποβλήτων, ώστε η επαναχρησιμοποίηση, η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση να καταστούν οικονομικά ελκυστικές και να μειωθεί η εξάρτηση από την υγειονομική ταφή των αποβλήτων. Το οικονομικά κίνητρα θα πρέπει να σχεδιαστούν και να καταστούν αρκετά ισχυρά ώστε να λειτουργήσουν καθοδηγητικά. Διασφάλιση της εφαρμογής των ρυθμίσεων υψηλότερης φορολόγησης της υγειονομικής ταφής που θεσπίστηκαν πρόσφατα σε όλους τους δήμους. Εξέταση της προοπτικής αύξησης του φόρου υγειονομικής ταφής που έχει προγραμματιστεί επί του παρόντος έως το 2027.

13) Εφαρμογή συστήματος πληρωμής κατά την απόρριψη τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τα νοικοκυριά προκειμένου να επιτευχθούν υψηλότερα ποσοστά δέσμευσης για ανακυκλώσιμα κλάσματα και να μειωθούν τα υπολειμματικά απόβλητα. Οι τοπικές αρχές θα μπορούσαν να υποστηριχθούν μέσω καθοδήγησης σχετικά με τον σχεδιασμό των μηχανισμών παροχής κινήτρων και μέσω της ανάπτυξης πιλοτικών έργων ή της άντλησης διδαγμάτων από αυτά.

14) Η εντατικοποίηση των προσπαθειών για τη θέσπιση συστημάτων επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών θα αποφέρει περιβαλλοντικά οφέλη και θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να συμμορφωθούν με τους στόχους της ΕΕ για την ανακύκλωση των συσκευασιών.